

Evangelische Lutherse Gemeente Kampen

55e jaargang **CONTACT** lente 2015

---

*Dat de weg je tegemoet komt, dat de wind je steunt in de rug,
dat de zon je gezicht warmt, de regen je veld vruchtbaar maakt
en totdat wij elkaar weerzien:
dat God je in de palm van zijn hand bewaart.*

traditionele Ierse zegenbede. NLB, blz. 1336

Kerkgebouw

Marie Schreurs :

(b.g.g)

Burgwal 85
8261 ES Kampen
Mob : 0627620391
Mob: 0629736565

Koster

Fam. G. Schreurs
Oosterholtseweg 35
8271 PS IJsselmuiden
038-3320341 mob: 0627620391
gschreurs@vodafonevast.nl

Pastor

Drs. K. van Warven
Zilverschoon 33
8265 HD Kampen
038- 3333995/ 0631680140
rinus@rinusvanwarven.nl

Samenstelling van de kerkenraad

Voorzitter, ouderling

Dhr. C. Roorda
Jacob Catsstraat 441
8265 XW Kampen
038-3326010
clement@anthune.nl

Secretaris, diaken

Mevr. A. Fossen-Amptmeijer
B.H. Spijkerweg 26-28
7715 PW Punthorst
0529-482013
ae.wfossen@hetnet.nl

Ouderling,
kerkrentmeester

Dhr. S. Renkema
Kolk 33
8266 JN Kampen
038-3338175
stefanrenkema@hotmail.com

Ledenadministratie

mevr. C.C. Broekhuis-Bosman
038-3333255

Kerkrentmeester met
bijzondere opdracht
Diaken met
bijzondere opdracht

mevr. B.M. Swartz-van der Wolde
mevr. E.E. Bruil de Wit

Praktische informatie over de diensten

De diensten beginnen om 10.15 uur, tenzij anders aangegeven.

Wanneer het voor u op enigerlei wijze moeilijk is om op eigen gelegenheid naar de kerk te komen, dan kunt u contact opnemen met de diaconie.

tfn: 038 3324045 of 0529 482013

Zij zoeken dan een mogelijkheid om u te halen en te brengen.

COPYDATUM: 1 juni 2015

Deze zwaan, die tegenwoordig te zien is boven de ingang op de toren van de lutherse kerk in Wildervank, komt oorspronkelijk van de voormalige lutherse kerk uit Sappemeer/Winschoten.

Toen deze kerk in 1932 werd afgebroken, is de zwaan naar Wildervank verhuisd.

De lutherse gemeente Winschoten organiseert dit jaar de Regionale Noordelijke Buitendag.

PREEKROOSTER

---

29 maart 2015, Palmzondag, drs. K. van Warven
Organist: Ad de Hoop   K.R.lid: Clement Roorda
Kindernevendienst: Marina Rosendaal

2 april 2015: Witte Donderdag, H.A.: drs. IJ. de Mol-Buizert
Organist: Bob Thijs   K.R.lid: Agnes Fossen

3 april 2015: Goede Vrijdag, Vesper, Prof.dr. R. Roukema
Organist: Ad de Hoop   K.R.lid: Stefan Renkema

5 april 2015: Pasen, drs. K. van Warven
Organist: Bob Thijs   K.R.lid: Clement Roorda
Kindernevendienst: alle leiding

19 april 2015: ds. E. de Fouw
Organist: Ad de Hoop,   K.R.lid: Agnes Fossen
Kindernevendienst: Helma Klein

3 mei 2015: drs. K. van Warven
Organist: Bob Thijs   K.R.lid: Stefan Renkema
Kindernevendienst: Babette Kuper

17 mei 2015: dr. J.J.H. Bras
Organist: Maarten Oranje   K.R.lid: Clement Roorda
Kindernevendienst: Marleen Haring

24 mei 2015: Pinksteren, drs. K. van Warven
Organist: Ad de Hoop   K.R.lid: Agnes Fossen
Kindernevendienst: Marina Rosendaal

31 mei 2015: Trinitatis, Regionale Noordelijke Buitendag, Winschoten

7 juni 2015: mw.ds. H.G.A.J. Günther-van Dijk
Organist: Bob Thijs   K.R.lid: Stefan Renkema
Kindernevendienst: Helma Klein

21 juni 2015: ds. H.G.T. Günther, H.A.
Organist: Ad de Hoop   K.R.lid: Clement Roorda
Kindernevendienst: Babette Kuper

REDACTIONEEL

Voor u het nieuwe Contact, blad met verhalen, gebeden, informatie, gedichten en illustraties, her en der vandaan.

In dit nummer ook de uitnodiging voor de gemeente-avond op *21 mei 2015 in de Levensbron*.

Tijdens deze gemeente-avond worden voor onze gemeente belangrijke zaken besproken, zaken over het bestaan en **voortbestaan** van onze gemeente.

Ik hoop dus dat ik veel van u tijdens deze avond mag begroeten.

Tien dagen later de *Regionale Noordelijke Buitendag in of bij Winschoten*.

Altijd heel fijne en inspirerende dagen, waar je nog lang van na kunt genieten en die we volgend jaar zelf weer organiseren. Dan komt Noord-Nederland weer naar Kampen toe.

Maar eerst de hele paascyclus, waarin weer mooie diensten gepland staan.

29 maart Palmпасen, dan gaan de kinderen hun palmпасen stokken maken, zingen we in de gemeente de intocht in Jerusalem, ik zal voor flink wat palm-takjes zorgen. Dan kan ik weer om de buxusbos heen kijken.

Waar snoeiwerk al niet goed voor is.

Verder wil ik u allen bedanken voor het medeleven na het overlijden van Wim. Dat hij wat minder werd, hadden wij aan z'n leeftijd toebedacht. Je bent dan uiteindelijk geen twintig meer. Maar dat het zo snel zou gaan, na de diagnosestelling, dat hadden we geen van beiden gedacht en verwacht.

Maar het is goed, zijn pijn, lijden en verdriet zijn voorbij. Het is heel fijn, dat er dan mensen zijn om je heen, die je een hart onder de riem steken. Waardoor je voor jezelf weet, dat je weer verder kan. Ook verder moet.

Ik wil nog graag verder in het leven, dat mij nog vergund is. En daar heb ik ook het leven in deze kerkgemeente wel bij nodig. Ook bij nodig, want zonder mensen om je heen ben je doodeenzaam.

En geraniums, die heb ik niet. Daar kan ik dus niet achter gaan zitten.

*Met groet,
Agnes Fossen, redactie*

Alleen.

Zo voelden de vrienden en leerlingen zich na alles wat er in Gethsemane en op Golgotha gebeurd was. Ze voelden zich aardig in de steek gelaten.

De mannen konden niets doen, want het balsemen, dat even uitgesteld moest worden vanwege pascha, dat was vrouwenwerk. Daar hielden zij zich niet mee bezig.

Ze hielden zich heel rustig, want nu was het Jezus, en als de priesters meer bloed wilden zien, dan waren zij aan de beurt. Het graf werd bewaakt, er stonden romeinse soldaten bij. Waarom eigenlijk?

Zou de opmerking van Jezus: "Ik breek deze tempel af, en bouw hem in drie dagen weer op", zou die opmerking toch indruk gemaakt hebben? We weten het niet. Het enige wat we wel weten, is dat de vrouwen het graf open vonden. Ze kwamen om hem te balsemen, maar het graf was leeg. De engel kwam pas toen Maria verder naar binnen ging. En dan ook nog de vraag, "Waarom zoek je de levende bij de doden?" Erg veel zal ze er niet van gesnapt hebben in het begin, ze zag Jezus voor de tuinman aan, en hij moest nog tweemaal wat zeggen, voordat ze door had, dat haar grote liefde daar stond.

"Raak me niet aan", dat kreeg ze te horen. Maar was Jezus nog wel aan te raken? Hij kwam bij de discipelen binnen, zonder dat er een raam of deur open ging.

Toen mijn zoon zo'n jaar of 4 was, hoorde hij dat verhaal op de kindernevendienst. Dat leek hem wel wat, overal zomaar doorheen kunnen gaan. Dat heeft hem ettelijke blauwe plekken opgeleverd. De juf bij de kindernevendienst had gejojkt, je kan helemaal niet door de muur ofzo heen lopen. Zijn vrouwen in de Bijbelverhalen had een behoorlijke deuk opgelopen. De mensen hadden er een sprookje van gemaakt. Daar gebeurt ook van alles, wat in het echt niet kan. Daar was hij toch niet zo erg blij mee. En hemelvaart, ook zo iets, ze hadden toen toch geen vliegtuigen? Had Jezus vleugels ofzo? Hoe kan je nou zomaar gaan "vliegen"? En pinksteren, ook zo iets, vuur maakt brand. Vuur uit de hemel is onweer, dat is gevaarlijk! De boom achterop ons land was ook door de bliksem getroffen, die lag in talloze splinters en brokken door het weiland.

Nee, zo makkelijk zijn deze verhalen niet. Het enige wat ik ervan snap, al hoewel, is dat er iets nieuws gekomen is. Ik denk dat dat ook het grote verschil met kerst is. Daar heb je iets concreets, een kind. En vanwege dat kind vier je feest. Maar pasen, hemelvaart en pinksteren zijn niet zo grijpbaar als dat feest in december. Jezus gaat dood, wordt begraven en verdwijnt daarna uit het zicht. Hoe of wat er gebeurd is, niemand die het nog navertellen kan. Alles is opgeschreven door mensen, die er zelf niet bij geweest zijn. Die alles hebben van horen zeggen.

Jezus heeft zich volgens de verhalen verschillende keren gemanifesteerd, in de graftuin, Emaüs, in Jerusalem, in Gallilea, er waren engelen, die zowel

Maria als Simon te woord stonden. Jazeker, toen was hij nog Simon. Petrus werd hij pas in Gallilea. En op de een of andere manier was er met Jezus toch iets gebeurd. Wat iedere keer moest hij zeggen, wie hij was. Ze herken- den hem niet. En dan ben je verschrikkelijk alleen. Beide partijen zijn dan al- leen. De ene ziet het niet, de andere wordt niet gezien en herkend. In onze tijd, herkennen wij hem nog wel?

Agnes.

Want de wereld wacht

*Met een enkel woord
schept de Heer het nieuwe leven
is de dood voorgoed verdreven
en zijn macht verstoord.*

*Op een enkel woord
dat door God wordt uitgesproken
is des duivels kracht gebroken
gaat het leven voort.*

*Want het leven wacht,
fris en vrolijk, nieuw geboren,
Christus heeft ons uitverkoren,
alles is volbracht.*

*Tekst en muziek: Marijke Bleij-Pel
Uitg: Boekencentrum.*

Hij kwam ons tegemoet
toen wij in diep verdriet
niet wisten wat te doen;
toen ons het licht verliet
kwam Hij ons tegemoet.

Maar wij herkenden niet
toen Hij vlak bij ons was
Zijn stem, Zijn woord van hoop.
Zelfs toen Hij met ons sprak
herkenden wij Hem niet.

Als vreemdeling die ons
op weg al had verrast
bleef Hij bij ons in huis.
Zo werd Hij onze gast
als vreemdeling bij ons.

Hij brak met ons het brood
zoals Hij had gedaan
met al wie honger had
en reikte het ons aan.
Zo brak Hij voor ons het brood.

Hij komt ons tegemoet
nu wij de nieuwe dag
Zijn dag hebben gezien.
Wij weten: onverwachts
komt Hij ons tegemoet.

**Ontmoetingsdag Nederlandse Lutherse Vrouwen Bond
25 april 2015
in de Evangelisch-Lutherse Kerk,
Vinkestraat 34, 1506 CM Zaandam**

“Het Woord in beeld”

Het bestuur van de NLVB nodigt u uit om deel te nemen aan de jaarlijkse ontmoetingsdag op zaterdag 25 april a.s. We zijn dit jaar te gast in de lutherse gemeente Zaandam. Samen met een aantal Zaanse vrouwen is de dag voorbereid en hopen we u in een prachtige en sfeervolle zeemanskerk een fijne dag te kunnen bezorgen. Na de aftrap van het jaarthema “Het Woord in beeld” tijdens de studiedag te centreren rond de schilderkunst van Marc Chagall -'Kleuren van de ziel'- doen we dat op de ontmoetingsdag rond muziek. In het middagprogramma maken we een muzikale reis langs liederen in het nieuwe liedboek die een verbinding vormen met de 'kleuren van het kerkelijk jaar'. Er zal veel worden gezongen!

Er is ook voldoende tijd gereserveerd voor de ontmoeting met elkaar, bijprattend op een bankje of wandelend door het karakteristieke stadscentrum met de Zaanse huisjes.

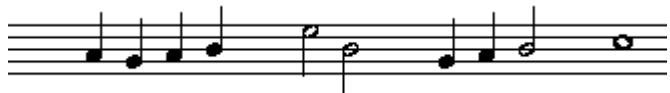
Het programma is als volgt:

- 10.30—11.00 uur Aankomst met koffie/thee
- 11.00—11.30 uur Morgengebed en herdenking
- 11.30—12.30 uur Jaarvergadering. De stukken hiervoor kunt u bij het secretariaat opvragen.
- 12.30—14.00 uur Lunch en gelegenheid voor ontmoeting
- 14.00—15.45 uur Middagprogramma olv. ds. Marianne van der Meij-
Seinstra, predikant in de Lutherse gemeente Den Haag
- 15.45—16.00 uur Afsluiting en wegzending

De lutherse kerk ligt op loopafstand van het NS-station. Bij de kerk is zeer beperkt parkeergelegenheid.

De kosten van deze geheel verzorgde dag bedragen € 25,00. De leden ontvangen hiervoor de gebruikelijke brief met acceptgirokaart. U kunt zich opgeven bij Erika Hillebrand, erikahillebrand@ziggo.nl of Coby Aartsen, c.aartsenkraaypoel@telfort.nl.

Wellicht ten overvloede: de activiteiten van de NLVB staan open voor iedereen!!!

EVANGELISCH LUTHERSE GEMEENTE KAMPEN

Secretariaat :
Agnes Fossen-Amptmeijer
B.H. Spijkerweg 26/28
7715 PW Punthorst
Tel : 0529 482013
E-mail : ae.wfossen@hetnet.nl

UITNODIGING.....GEMEENTEAVOND..... 2015

Punthorst, 10 maart 2015

Geachte gemeenteleden van de Evangelisch Lutherse Gemeente Kampen.

Hierbij nodigt de kerkenraad u uit voor de gemeente-avond, op **donderdag 21 mei 2015, in de Levensbron aan de Vloeddijk 62 te Kampen.**

Aanvang van de vergadering: 20.00 uur, einde: (streeftijd) 22.15 uur.

In het eerste deel van de avond worden de jaarstukken van de diaconie, de kerkenraad en de kerkrentmeesters besproken. Ook zal verslag worden uitgebracht door de kascontrolecommissie.

Verder krijgt u informatie over beleidsplan en werkplan, deze zijn pas weer geactualiseerd.

De jaarstukken kunt u, als u dat wilt, opvragen bij de voorzitter van de kerkenraad Clement Roorda. U kunt ook aangeven dat u ze graag digitaal wilt ontvangen.

De kerkenraad hoopt u allen op 21 mei 2015 te ontmoeten, en te spreken.

Met vriendelijke groet,
namens de kerkenraad,

Agnes Fossen-Amptmeijer

AGENDA:

1. Welkom, Opening door de voorzitter
2. Notulen 2014
3. Jaarverslag secretaris
4. Jaarverslag en cijfers diaconie
5. Jaarverslag en cijfers kerkrentmeesters
6. Verslag kascontrolecommissie,
7. Decharge KR
8. Verkiezing nieuw lid kascontrolecommissie.
9. Werkplan en beleidsplan
10. Ontwikkelingen
11. Rondvraag
12. Pauze
13. Het programma na de pauze wordt verzorgd door
Rinus van Warven
14. Sluiting

Van de Kerkenraad

Hier een kort berichtje van de Kerkenraad. De afgelopen maanden hebben we twee keer overleg gehad met het bestuur van de Vereniging van Vrijzinnig Hervormden (want zij kennen geen kerkenraad). In de gesprekken hebben we verkend wat we de komende jaren meer samen kunnen doen. De gesprekken verliepen in goede sfeer, logisch want we kennen elkaar al goed en doen als gemeente ook al veel samen. Natuurlijk hebben we ook gevraagd aan de doopsgezinden om aan te haken, maar gezien hun bezetting lezen zij wel mee, maar nemen ze geen deel aan het overleg. De noodzaak om samen te werken staat bij ieder van ons buiten kijf, maar we willen niet alleen samenwerken omdat het moet, maar ook omdat we ons geluid beter willen laten horen in Kampen. Want, wij als vrijzinnige gemeenten, hebben de Kampenaren ook wat te bieden.

Als eerste hebben we in kaart te gebracht wat we al samen doen. Dat is heel veel. Daarna hebben we een aantal punten benoemd waarin we de samenwerking willen versterken: de erediensten, jeugdwerk en de communicatie. Tot zover over de samenwerking met de Vereniging van Vrijzinnig Hervormden.

Een paar handige gemeenteleden (toevallig natuurlijk vooral mannen) hebben de laatste maanden de handen uit de mouwen gestoken en voorwerk voor de schilder gedaan. Daarmee hebben zij de gemeente veel geld bespaard, want alles wat zij zelf doen hoeft de schilder niet meer te doen. En het resultaat mag er wezen: de hal is weer prachtig. Walter, Jan, Gerrit en Cor: bedankt!

Zoals al gezegd werken we nu met een werkplan. In dat werkplan staan verschillende commissies genoemd die het werk in de gemeente uitvoeren. Op die manier worden de taken verdeeld en ligt het bij meer mensen dan alleen bij de kerkenraadsleden. Van deze werkwijze hebben we hoge verwachtingen. Op de gemeenteavond (21 mei) komen we hier zeker op terug. Inge Golhof zal ons hierin helpen en het kan dus zijn dat zij u ook benaderd voor het een of ander.

Op 22 mei 2016 (het duurt dus nog even) zijn wij weer aan de beurt om de Regionale Buitendag te organiseren. Stefan en Betteke nemen de organisatie op zich. U zult hier dus nog later meer over horen, maar de datum kunt u dus nu al in uw agenda zetten.

Tot slot, de Evangelisch Lutherse Gemeente Kampen heeft nu ook een eigen facebookpagina (Luther in Kampen) en een twitteraccount met dezelfde naam. Ook via deze kanalen kunnen we laten horen dat we er zijn (als u ons wilt volgen of liken vinden we dat fijn).

Namens de kerkenraad, Clement Roorda

Vragen of tips, schiet ons aan in de kerk, of bel of mail een van ons.

**Gelezen in de dienst van 1 februari 2015,
door Sylvia van der Vooren**

*Je bent niet bang voor de duisternis,
je bent bang voor wat er in het donker schuilt.*

*Je bent niet bang voor hoogtes of om te vallen,
je bent bang om gewond te raken.*

Je bent niet bang voor de mensen om je heen, je bent bang voor afwijzing.

*Je bent niet bang om van iemand te houden en je te hechten,
je bent bang om verlaten te worden.*

*Je bent niet bang om iets los te laten,
je bent bang om er zonder te moeten leven.*

*Je bent niet bang om het nog eens te proberen,
je bent bang voor mislukking.*

*Je bent niet bang om duidelijk te zijn en grenzen aan te geven,
je bent bang voor conflict en strijd.*

*Je bent niet bang om uit je comfortzone te stappen,
je bent bang voor het onbekende en onzekerheid.*

*Je bent niet bang om de dood te omarmen,
je bent bang om het ware leven te missen.*

*Je bent niet bang voor de schaduwkanten,
je bent bang voor je eigen licht.*

*Je bent niet bang voor gebrek aan kennis,
je bent bang om uitgelachen te worden.*

*Je bent niet bang voor gebrek aan vaardigheden,
je bent bang om te falen.*

*Je bent niet bang om een avontuurlijk leven te leiden en risico's te nemen,
je bent bang voor onveiligheid.*

*Je bent niet bang om verkeerd te doen,
je bent bang om jezelf toestemming te geven om sprankelend te leven.*

*Je bent niet bang om (opnieuw) lief te hebben,
je bent bang voor liefdesverdriet en hartepijn.*

Vertrouw op je innerlijke kracht!!!

*Je draagt alles met je mee om een leven te leiden in liefde,
vrede, vreugde, vrijheid en overvloed.
Wees niet bang voor je levensomstandigheden,
maar vertrouw op je eigen wijsheid en macht
om er mee om te kunnen gaan.*

“DIT BOEK IS BOVENAL POËZIE”

De Naardense Bijbel in herziene uitgave.

Het hierna volgende interview mocht, met toestemming van ds. Pieter Oussoren, in Contact opgenomen worden.

Op 21 november 2014 is een herziene versie (in zakformaat) gepresenteerd van de *Naardense Bijbel*, de vertaling waar Pieter Oussoren dertig jaar aan werkte en die nu, tien jaar na zijn verschijnen in 2004, een verbeterde editie krijgt. Theo van Willigenburg, eindredacteur van de herziene Naardense Bijbel, legt vertaler Pieter Oussoren enkele vragen voor.

Waarom begint iemand er in z'n eentje aan om een hele Bijbel opnieuw te gaan vertalen? Wat motiveert je om zo iets te doen?

Het lijkt misschien alsof ik in 1972, toen het vertaalwerk begon, een *plan* had, bijvoorbeeld om in 2004 de hele Bijbel vertaald te hebben, en ook een *motivatie* die leidde tot dat plan. Maar zo'n georganiseerd mens was en ben ik niet. Ik begon wel, maar ik wist nog niet waaraan ik begon. Ik wist helemaal niet dat er ooit een complete Bijbel van zou komen. Ik had een *voornemen*, meer niet: elke dag een klein stukje Bijbel vertalen. Ik nam mij dat voor omdat ik helemaal klem zat: ik wilde dominee worden en als je dominee bent, moet je ook een preek houden. Maar ik wist niet hoe ik preken moest: elke 'stichtelijkheid' ontbrak en ontbreekt me, en mooie gedachten voor de zondagmorgen vertrouw ik niet. Leuke voorvallen zijn zelden toepasselijk en vrome vrouwtjes die je spreekt verkopen vaak onzin.

Toch wilde ik voorgaan in vieringen op zon- en feestdagen, -omdat ik daar in het algemeen als opgroeiend jongmens heel veel aan gehad had. Waar ik dan veel aan had? Het licht in een kerk; het gezelschap van mensen; orgelstukken en volks psalmgezang; gebeden; een verfrissend woord uit een eeuwenoud open Boek; de vraag naar de duit in het zakje; de zegenende aanwezigheid van een vriendelijke man of vrouw als 'voorganger', -op zondag in een kerk en doordeweeks de huizen langs.

Vanaf m'n tiende wilde ik al werken in het kerkelijk bedrijf, en nu was ik 29 en kon aan de slag, maar wist ook dat ik geen zinnig woord uit mijn mond zou krijgen als ik niet elke dag een stukje Bijbel als 'voor het eerst' zag, in z'n ei-

gen moers taal, als ik niet om zo te zeggen het schilderij even zag zonder vuil, verwerking en gele vernis, -in de originele kleuren die de schilder voor zich had gehad. Als ik niet zelf eerst verrast werd, zou ik nooit iemand, laat staan een hele gemeente, kunnen verrassen; als ik zelf niet af en toe ontregeld werd uit Gods eigen boek zou ik er niets en niemand mee kunnen opbouwen. Dus voor elke zondag tenminste één Bijbelgedeelte gloednieuw, dat nam ik me voor. Ik had meegemaakt dat dat ‘werkte’: in de Dom in Utrecht, toen Hans van der Werf daar predikant was. Door zijn wekelijks vertaalwerk en zijn gebeden en preken, vatte ik moed, durfde ik het aan om een gemeente te beginnen en ‘moest’ ik wel gaan vertalen, -zeer geholpen door een joodse vrouw die op mijn weg kwam, Mijntje van Tijn, die toch al vond dat in zelf Bijbelvertalen, de enige kans voor dominees en pastoors lag. Zó is het gekomen, en als je dan maar op die manier aan het werk blijft, heb je dertig jaar later heel veel van de Bijbel liggen en verschijnt er uiteindelijk een complete Bijbelvertaling.

En die vertaling werd de Naardense Bijbel genoemd. Waarom?

De Bijbel uitbeelden is óók een manier van vertalen en doorgeven. Toen eenmaal vast stond dat de Naardense Bijbel geïllustreerd kon worden, dacht ik onmiddellijk aan de gewelfschilderingen uit 1519 in de Grote of St. Vituskerk van Naarden. Die boeiden mij al heel lang, maar waren en zijn nauwelijks bekend. Ze zitten te hoog om ‘boeken der leken’ te kunnen zijn: de bezoekers van de jaarlijkse passie-uitvoeringen zouden op matrassen op de grond moeten liggen om het passieverhaal van de schilder enigszins te kunnen volgen. Maar er is meer. Naarden werd geschilderd toen Luther z’n Stellingen al had aangeslagen. Niet alleen de Reformatie brak aan, ook de Renaissance. De Middeleeuwen liepen af, -maar waren niet zomaar ‘weg’. In de schilderingen van Naarden zie je dat. Soms is de sfeer nog middeleeuws sereen, (ikonenachtig’, en soms dienen de Bruegels en Jeroen Bosch zich al aan, -mensen, dieren en dingen worden ‘aardser’. Met mijn bijbelvertaalwerk voel ik me ook op de grens van twee tijdperken staan. Ik ben gehecht aan klassieke bijbel- en kerktaal en weet tegelijk dat die verslijt. Misschien is de Naardense Bijbel over twintig jaar ‘onleesbaar’ - het Nederlands is geweldig in beweging—maar voor nu doe ik het dan toch maar even zó; de taal van de toekomst beheers ik niet. Bij de anonieme schilder van Naarden voel ik me thuis.

Ben je door je vertaalwerk anders tegen de Bijbel aan gaan kijken?

Ik heb ervan overgehouden dat het een feest is om vele en verschillende Bijbelvertalingen naast elkaar te hebben. Elke nieuwe vertaling voegt iets toe en heeft wat te melden, -elke bewerking van een Bijbeltekst trouwens ook. Maar wat me bij het herlezen van de teksten in hun grondtalen (Hebreeuws en Grieks) vooral is opgevallen—nu ook weer bij de herziening—is hoezeer de

Bijbelse literatuur *poëzie* is: tekst waarin de vorm en de inhoud nauw met elkaar verweven zijn. Dat zie je al in de manier waarop in het Hebreeuws de zinnen worden afgebroken, waardoor er bijzondere accenten ontstaan. De tekst in de Naardense Bijbel ziet er dan ook uit als één lang gedicht. Maar je ziet het ook in de manier waarop terugkerende motiefwoorden het ritme van de tekst bepalen. In Jona 1 staat elf keer het woordje *jam*-zee. Ik laat dat ook elf keer horen. Dat roept de vraag op, dat roept iets op van: waar staat het de 12e keer? Twaalf is in de Bijbel een heilig getal, het getal van perfectie.

En als het woord *jam* dan weer verschijnt, een hoofdstuk verder, blijkt het hele verhaal helemaal gericht te zijn op de 'opstanding' van Jona uit de diepte van de dreigende zee. Bijbeltaal is geen gewone taal: het gebruikt oeroude literaire middelen en is in klank en woordgebruik een prachtige oosterse bibliotheek die ruikt naar woestijn, bergen en oases.

Heeft zo'n oude bibliotheek aan teksten nog zeggingskracht voor vandaag?

Ik ben steeds meer gaan 'voelen' dat de Bijbel niet één-op-één een kookboek voor ons geloof is, dat er altijd twee- tot drieënhalftuizend jaar tussen ons en de Bijbeltekst ligt. Ik krijg steeds meer vragen bij bekende verhalen en al te vertrouwde Bijbelwoorden. "Wat zou hier nu eigenlijk bedoeld worden?" In de kerk doen mensen nogal eens blasé over de evangeliën: "Die verhalen kennen we nu wel.....". Ja, zondagschoolverhalen ken ik ook, maar wat de verschillende evangeliën nu eigenlijk willen, weet ik steeds minder. De Bijbelteksten kunnen opnieuw gaan aanspreken als we ze weer laten schuren, als we het vreemde en onverwachte opzoeken. Elke zondag een stukje evangelie helemaal opnieuw bekijken: ik vind dat steeds spannender worden en probeer mijn gemeente daarin te betrekken. Ik wil daarom nog lang niet stoppen met werken en mijn kerk mag voorlopig niet sluiten, want de zoektocht komt nu pas goed op gang.

Heeft de herziening van de Naardense Bijbel nog nieuwe inzichten opgeleverd?

Jazeker, in de tien jaar dat er nu een Naardense Bijbel is, ben ik namelijk steeds kritischer geworden, ook op mijn eigen vertaling: is dit nu wel de goede weergave van wat je denkt dat er staat? - kan het er dan ook wat minder "houtenklazig" uitkomen? Het gekke is dat in de herziene druk sommige dingen er desondanks nog 'vreemder' en dus hier en daar houderiger uitkomen, - dat voelde ik me toch weer aan de grondtalen verplicht. Anderen zorgen voor een Bijbel in gewonere taal (ben ik vóór!), ik doe mijn ding.

Noem eens één pregnant nieuw inzicht?

Heel belangrijk is mijn steeds sterkere overtuiging dat je in de vertaling elke suggestie moet vermijden dat het Nieuwe Testament 'anti-Joodse' geluiden

zou kennen en de evangeliën iets zouden laten zien van de frictie tussen de Vroege Kerk en de Synagoge. Het Griekse woord *synagoge* is daarom nu overal vertaald als ‘samenkomst’ (wat het letterlijk betekent) of ‘Samenkomst’ als een gebouw bedoeld wordt (naar analogie van de doopsgezinde ‘Vermaning’). En ik heb nog consequenter ‘Judeeërs’ vertaald in plaats van ‘Joden’ (want dat staat er in het Grieks). Zo snap je dat in het Johannesevangelie de *Gallilëse* jood Jezus (een plattelander) in de clinch ligt met de *Judese* joden, en dan vooral met de tempel-elite uit Jerusalem. Dan blijkt het Johannesevangelie ook veel ouder te zijn dan gedacht, toen namelijk nog niet moeilijk werd gedaan over een Gallilëse Messias en er geen ingewikkeld kerstverhaal nodig was om Jezus in het theologisch-correcte Bethlehem geboren te laten worden.

Heeft de Bijbel toekomst?

Of de Bijbel het in de kerk wel houdt weet ik niet. Soms lijkt het wel of kerk en Bijbel steeds verder uit elkaar groeien, - niet pas de laatste twintig jaar, maar misschien al twee eeuwen. Ja, er wordt wel een bloemlezingje troostteksten hooggehouden, maar een dwars en moeilijk boek uit dat rare Midden-Oosten?

Indien al, dan graag niet te lange stukken, in een makkelijke vertaling! Geen wonder dat het dan niet zo goed gaat met de kerken. In de seculiere wereld buiten de kerk, laten we zeggen, de (gewone) cultuur, proef ik meer nieuwsgierigheid, zeker naar ‘buiten Bijbelse Bijbelboeken’, ‘heidens Bijbellezers’ en dwarse Bijbelvertalingen. Dat geeft goede hoop voor onze cultuur. Tot de mooiste boeken die ik dit jaar heb gelezen, horen de delen van *De Bijbel voor ongelovigen* van Guus Kuijer! Hij is zelf vanaf zijn tiende jaar al een ongelovige, maar durft sindsdien des te vrijer de vreemdheid van de Bijbel te ervaren en uit te vergroten. Wat een schrijver is die man! En wat jammer nou, dat er geen kerkdiensten zijn, waarin uitvoerig wordt voorgelezen en gepraat over de Bijbel volgens Guus Kuijer! Maar wat niet is, kan nog komen, in de kerk of in de wereld. Ik zie het al voor me: zijn “Izebel van Tyrus” als musical op zomerfestivals, zijn verhalenvertellende Bijbelfiguren door solo-acteurs in de winterkerk. De Bijbel begint pas ontdekt te worden!

(Dit artikel verscheen eerder in het blad *Volzin*, nr.10 oktober 2014. Ds. Pieter Oussoren is predikant bij de ELG Apeldoorn.)

Afbeelding van de beschilderde gewelven in de St. Vituskerk in Naarden.

Een lied:

De stilte is uw huis

U woont niet in een storm, o Heer
maar in een zacht geruis.
Wie zwijgt en luistert hoort steeds meer:
De stilte is uw huis.

Een stilte die zich horen laat,
heel zacht, nog ongekend;
ze fluistert van wat komen gaat
en wie U voor mij bent.

Ik zoek de stilte, zoek een rust
die ruimte maakt in mij.
Ik adem op, ik ben gerust
en voel U heel dichtbij.

Erik Idema
(veertigdagentijdlied, te zingen op de melodie van
"O Jezus, hoe vertrouwd en goed", lied 512, nieuwe liedboek)

Diaconie

Voor u de inkomsten en uitgaven van de diaconie van december 2014 tot en met februari 2015:

Inkomsten kas:	Collecten	€ 292,41
	Giften	2,50
Inkomsten bank:	Giften	147,64

Totaal € 442,55

Uitgaven kas:		€ 9,05
Uitgaven bank:	Garuda House Bali	60,00
	Kinderen in de Knel	30,00
	Kerk in Actie Cambodja	50,00
	Adventsactie Caritas Saigon	50,00
	Israël overlevenden Holocaust	75,00

Totaal € 274,05

U ziet dat we deze keer een klein overschot hebben, € 168,50. In de passie-tijd komen weer allerlei goede doelen langs, die dan een beroep doen op de kas van de diaconie. Als we alle aanvragen en verzoeken zouden honoreren, dan zou de bodem van de kas snel inzicht zijn. En de roodgekleurde afrekeningen van de bank, daar zou de map dan mee vol zitten.

Uw diaconie geeft wat kan, maar soms moeten we ook wel eens nee zeggen, want dan is er niet zoveel meer over.

We hebben ons nu aan het meisjesproject Garuda House Bali verbonden, daar komt regelmatig informatie van binnen. Zodra wij van Ivette en Jeroen uit Stadskanaal weer wat gehoord hebben, geven wij dit weer aan u door.

*Betteke en Agnes,
diaconie.*

Goede (paas)morgen

Mag ik mij even voorstellen? Haan is de naam.

Torensaan.

Ik sta hier al eeuwen op mijn hoge post. Ik waak over stad en land. En zodra het licht wordt in het oosten, roep ik de morgen uit, de nieuwe dag.

Nee veel geluid maak ik niet. Het zou u maar storen in uw slaap. Ik roep in stilte. Maar als het pasen is, dan kan ik mij bijna niet meer inhouden. Dan ben ik van pure vreugde in staat u wakker te schreeuwen met een luid en duidelijk 'halleluja'.

U vraagt zich af waarom? Omdat ik in het stralende licht van Pasen helder voor me zie waarom ik zo hoog op de toren sta. U denkt natuurlijk: dat is vanwege de wind. Een klein beetje gelijk hebt u wel, want dat is óók een taak die ik heb. Ik wijs aan uit welke hoek de wind waait.

Maar mijn eigenlijke taak is veel en véél voorname! Ik heb de opdracht u wakker te maken. Zodra u mij hoog op die toren ziet staan, moet u maar denken dat ik u wil zegen: Blijf wakker, jij mens, laat je niet in slaap sussen door het leven van alle dag....!

Waarom mensen zo graag slapen? Om de duisternis en de dood te vergeten. Want o wat is het leven soms donker! En wat maakt die duivelse dood vaak mooie dingen kapot!

Dat alles zou je willen ontvluchten. Soms zou je wel altijd willen slapen en nooit meer wakker worden. Dan ziet het leven er zo grauw uit – aardedonker als de nacht, zwart als een akker in de winter.

Denk je dat ik dat alles niet begrijp, daar hoog op mijn torenspits? Vergis je niet! Ik weet precies uit welke hoek de wind waait: uit die donkere hoek van duisternis en dood. En juist tegen die wind ín wens ik met pasen koninklijk te kraaien! Want ik weiger te geloven in de kracht van die wind! Ik weiger te geloven dat duisternis en dood het laatste woord mogen spreken in stad en land. En daarom kraai ik klaar en krachtig mijn vrolijk 'halleluja'! De wereld mag weten dat de nacht zal wijken voor de dag en dat uit de donkere aarde van de dood het nieuwe leven wordt geboren.

Hoe ik dat weet? Omdat ik elke morgen aan de horizon de dag zie komen? Omdat ik elk voorjaar de velden groen en geel zie worden? Ja zeker. Maar vooral omdat ik sta op het topje van het kruis. En dat kruis, hoog op mijn torenspits, doet denken aan Jezus, de eerste uit de doden, de korenaar die veelbelovend ons is vooruitgegaan. Hij is het eerste streepje licht dat de grote dag belooft!

Dáárom vooral kraai ik zo krachtig als ik kan – in gedachten dan, want ik wil niet dat mensen zich voor dag en dauw aan mij storen. Maar wie geloven, die zullen het wel horen: na een nacht van angst en dood breekt een morgen aan, pril en teer, prachtig als een pasgeboren kindje. Open gaat de zwarte aarde en een oogst verrijst in stralend licht: een mensenmenigte, zo groot in

getal, dat niemand die kan tellen. Wuivend in de pinksterwind zullen eenmaal al gods mensenkinderen in het paaslicht staan, opgestaan tot een ander, eeuwig leven. Wie dát weet, waait niet met alle winden mee. Nu ja, ik doe dat

wel, maar alleen om u te waarschuwen. Pas op voor zijen rukwinden! Pas op voor de gierende storm van machten en krachten die zich van het kruis meester willen maken! Blijf wakker – de morgen is niet ver!

En nu hoop ik maar dat u mij goed hebt verstaan, want de wind is fel vandaag en het kost mij moeite draaiend en kraaiend staande te blijven.

Haan is de naam, Torenhaan.

Boven het kruis uit wens ik u een blij pasen.

A.F. Troost

De engel

Zing zacht,

zing voor je uit.

Bezing de dingen

die goed voor je zijn geweest.

*Zing de zon en de regenwolk,
zing de namen van de bloemen,
ogentroost en ereprijs,
zing het water en zing de wijn
en zing het brood
zevenmaal.*

*Zing de namen van de mensen.
Zing moeder, vader, zus en broer,
goede buur en verre vriend.*

Zing je zelf.

*Zing jezelf in slaap
en hoor de engel zingen.*

Frans van Cromphout

Al weer Passie/Pasen. En Pinksteren dan?

Het is weer zover. De passionen klinken weer overal in het land.

Kuikentjes, paashazen, eieren, paasstollen, paasrollades en wat er al niet meer is, je wordt doodgeknuffeld door de middenstand.

Natuurlijk, tweede paasdag, 's avonds, gaat hier een loeigroot paasvuur aan, Na drie dagen rookt het nog, smeult het nog. Om de boze geesten te verjagen. Goede geesten komen ook niet in de buurt, ook die zouden het vuur niet overleven.

Hoe zou het toch komen, dat iedereen wel kan vertellen, waar de paasvuren vandaan komen, maar als je vraagt waar pasen voor staat, niemand (nou ja) je kan vertellen, wat de betekenis is. Laat staan pinksteren. Zonder Pinksteren is er geen pasen en ook geen kerst. Eigenlijk zouden pasen en pinksteren op één dag gevierd moeten worden. Dat zou een groots feest zijn. Kruis en graf leeg, en de mens gevuld met de geest. Om verder te gaan, verder in deze tijd, waarin je je steeds meer afvraagt, of er nog wel een god is. Of God er zo wie zo wel is. Je merkt er zo weinig van.

Maar dan raad ik een ieder aan om toch het Johannesevangelie te lezen. Gewoon aan het begin beginnen, dan Genesis 1, en dan weer verder met Johannes.

Dan denk ik, dat je weer moed vat, in deze wereld. Dat je weer met David psalm 23 kunt zingen, en psalm 150. Voor mij zijn dit de twee mooiste psalmen.

Ik weet wel, dat er prachtige liederen geschreven zijn, door alle eeuwen heen, ook nu nog.

Maar de essentie van alles is, voor mij, te vinden in Genesis 1 en Johannes en deze twee psalmen.

Daar put ik moed uit, om verder te gaan, tegen alle verdrukking in.

Goede pasen en pinksteren gewenst.

Agnes Fossen.

Wees bij ons

*Voor zoekers en vragers,
voor hen die zeggen 'wie is toch deze man?'
zij die richting zoeken,
een baken op de levensweg,
bidden wij de Ene....
Wees bij hen.*

*Voor hen die de stilte zoeken,
zij die verlangen naar rust en orde in hoofd en hart,
die het beu zij te worden geleefd,
heen en weer geslingerd tussen plichten en zorgen,
bidden wij de Ene...
Wees bij hen.*

*Voor mensen die ernaar streven het goede te doen,
zij die proberen het goede te behouden,
en lijden onder hun eigen falen,
dat zij weer opstaan waar ze gevallen zijn,
bidden wij de Ene...
Wees bij hen.*

*Voor ons zelf
dat wij de stilte zullen vinden,
de weg waarop Jezus ons is voorgedaan.
Dat hij ons mag inspireren, leiden en bewegen,
tot mensen die iets van zijn aanwezigheid mogen uitstralen,
bidden wij de Ene...
Wees bij ons.
Amen.*

Belangrijke adressen:

Consulent	Mevr. Drs. IJ. De Mol-Buizert Zuivelweg 17 7003 CA Doetinchem 0314 343642 ijda.buizert@zonnet.nl
Organisten	Dhr. A. de Hoop 038 3327629 adehoop11@hetnet.nl Dhr. M. Oranje 038 3317668 maarten.oranje@home.nl Dhr. B. Thijs 038 3375084 g.thijs@live.nl
Bankrekening kerk Girorekening kerk t.n.v.	NL33ABNA0596938160 NL58INGB0000884586 Evang. Lutherse Gem. Kolk 33 8266 JN Kampen
Girorekening diaconie	NL61INGB0007828762 Jacob Catsstraat 399 8265 XV Kampen
Penningmeester Diaconie	Mevr. E.E. Bruil de Wit 038 3324045 cygne1@tiscali.nl
Collectant	Mw. L. Winkler
Kindernevendienst	Mevr. B. Kuper 038 3338175 babettekuper@hotmail.com
Redactie Contact	Mevr. A.E. Fossen-Amptmeijer Adres-zie kerkenraad.l
Website E-mail webmaster	www.lutherinkampen.nl cgmjutton@live.nl